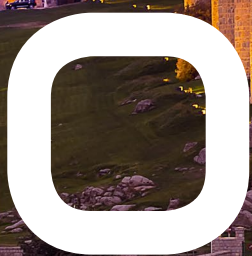

Komisja
Europejska

Dziesięciolecie

nagrody

Access City

Przykłady najlepszych praktyk
w zakresie poprawy dostępności
miast UE

#EUACCESSCITY

Spółeczna
Europa

Dziesięciolecie nagrody Access City

Ávila, Hiszpania.

© Shutterstock

Edycja konkursu o przyznanie nagrody Access City z 2020 r. przypada w 10. rocznicę ustanowienia tej nagrody. Jest to dobry moment, aby zastanowić się, co sprawiło, że zwycięskie miasta wyróżniają się na tle innych miast na przestrzeni lat.

Nagrodzone miasta różnią się pod względem wielkości i reprezentują różne państwa i kultury. Niektóre z nich borykają się z dodatkowymi wyzwaniami o podłożu historycznym i topograficznym, podczas gdy inne są nowocześniejsze.

Każde ze zwycięskich miast posiada jednak dwie wyraźne cechy. Pierwsza z nich to zdecydowane i nieustające zobowiązanie do zapewnienia dostępności przyjęte na szczeblu politycznym. Druga to utrzymywanie regularnych kontaktów z mieszkańcami miasta oraz organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze w celu wyznaczenia priorytetów i monitorowania realizacji działań.

Przykład wcześniejszych zwycięzców pokazuje, że dzięki wytrwałemu trzymaniu się tych dwóch fundamentalnych zasad miasta są w stanie zapewnić swoim mieszkańcom zrównoważoną dostępność i zagwarantować ich odpowiednie włączenie.

Spotkanie grupy laureatów nagrody Access City

Od 2018 r., z uwagi na wzrost liczby laureatów, w zwycięskim mieście organizuje się spotkanie grupy laureatów nagrody Access City – pierwsze takie spotkanie odbyło się w Lyonie, który był zwycięzcą konkursu na nagrodę Access City w 2018 r. To jednodniowe wydarzenie organizowane w zwycięskim mieście ma na celu zapewnienie wcześniejszym zwycięzcom możliwości spotkania się. W październiku 2019 r. w Bredzie zorganizowano całonocne wydarzenie poświęcone wymianie najlepszych praktyk w obszarze turystyki sprzyjającej włączeniu, działalności hotelarsko-gastronomicznej i dostępności usług kulturalnych i rekreacyjnych. W trakcie tego wydarzenia przedstawiciele 20 miast i organizacji działających na szczeblu lokalnym wymieniali się informacjami na temat swoich nagrodzonych inicjatyw w dziedzinie dostępności. Uczestnicy odwiedzili następnie cztery miejsca o znaczeniu historycznym w Bredzie, gdzie mieli możliwość zaobserwowania rozwiązań związanych z dostępnością transportu publicznego oraz usług sportowych i rekreacyjnych.

Lyon, Francja.

© Shutterstock

Nagroda Access City: 10 zwycięskich miast

2011 – Ávila, Hiszpania

2012 – Salzburg, Austria

2013 – Berlin, Niemcy

2014 – Göteborg, Szwecja

2015 – Borås, Szwecja

2016 – Mediolan, Włochy

2017 – Chester, Wielka Brytania

2018 – Lyon, Francja

2019 – Breda, Holandia

2020 – Warszawa, Polska

**Mapa miast,
które zdobyły
nagrodę:**

Mapa UE w 2020 r.

2011

Ávila, Hiszpania

Dotykowa makieta murów w Ávili.

© Miast Ávila

Pierwszym laureatem nagrody Access City było średniowieczne miasto Ávila, które zaimponowało jurorom swoim kompleksowym podejściem do problematyki dostępności.

W 2002 r. miasto opracowało specjalny plan działania na rzecz dostępności w Ávili, który zapoczątkował proces transformacji starego miasta w strefę dostępną dla osób z niepełnosprawnościami.

Dla Rady Miasta kwestia dostępności ma kluczowe znaczenie i jest uwzględniona we wszystkich obszarach jej działalności, uwzględniając planowanie przestrzeni miejskiej, budownictwo, komunikację i transport. Osoby z niepełnosprawnościami na szczeblu lokalnym brały udział w całym procesie projektowania miasta dostępnego dla wszystkich oraz w procesie włączania problematyki dostępu do zatrudnienia, kultury i rekreacji w główny nurt działań.

W 2007 r. miasto utworzyło również specjalny wydział zajmujący się kwestiami związanymi z dostępnością i powierzyło mu odpowiedzialność za ocenianie i analizowanie poziomu dostępności w całym mieście, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb właścicieli przedsiębiorstw.

Od chwili otrzymania nagrody Ávila kontynuowała działania koncentrujące się na eliminowaniu barier utrudniających uczestniczenie w życiu miasta.

Inicjatywy w tym obszarze obejmowały rozwijanie możliwości zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnościami, zmniejszanie ich zależności od innych osób oraz propagowanie idei samodzielnego funkcjonowania.

Udoskonalenie środowiska zbudowanego i wprowadzenie usprawnień w obszarze komunikacji i transportu również stanowiło jeden z priorytetów – działania w tym zakresie obejmowały m.in. poprawę dostępności transportu publicznego i udzielenie wsparcia finansowego na rzecz utrzymania floty dostępnych taksówek.

Władze miasta przeprowadziły również analizę oferty dla turystów z niepełnosprawnościami, gromadząc informacje na temat dostępnych rozkładów jazdy, wycieczek z przewodnikiem i innych aspektów, uwzględniając informacje dotyczące alternatywnych formatów.

Dostęp do klasztoru karmelitanek św. Teresy.

© Miast Ávila

„Przyznanie Ávili nagrody było potwierdzeniem tego, że dokonaliśmy właściwego wyboru, gdy zdecydowaliśmy, że nasze miasto będzie dostępne dla wszystkich”.

Burmistrz Ávili

Ocena powodzenia Etappenplan.

© Miasto Salzburg

2012

Salzburg, Austria

Austriackie miasto Salzburg było laureatem nagrody w 2012 r. Wybrano je z uwagi na długotrwałe stosowanie spójnego podejścia do zapewniania dostępności przy bezpośrednim udziale osób z niepełnosprawnościami i uzyskanie znakomitych rezultatów w tym obszarze.

Inicjatywy na rzecz poprawy dostępności realizowane w Salzburgu w tamtym okresie obejmowały ustanowienie systemu punktów orientacyjnych i ścieżek dotykowych dla niewidomych przechodniów, zapewnienie dostępnego transportu publicznego i wprowadzenie przejazdów ulgowych, zagwarantowanie swobodnego dostępu do miejsc parkingowych dla kierowców z niepełnosprawnościami i opracowanie rozwiązań zachęcających osoby starsze do uczestniczenia w życiu miasta.

Od 2012 r. miasto kontynuowało działania na rzecz poprawy dostępności poprzez liczne projekty, m.in. projekt, w ramach którego opracowano kolorówkę dla dzieci zawierającą ilustracje przedstawiające dzieci z niepełnosprawnościami w pozytywny i sprzyjający włączeniu sposób.

Jedną z najistotniejszych nowych zmian było opracowanie tzw. *Etappenplan* (stopniowego planu), który wszedł w życie w 2016 r. Plan zakłada podejmowanie działań służących osiągnięciu celów ustanowionych w Konwencji ONZ

o prawach osób niepełnosprawnych i zapewnieniu zgodności z zawartymi w niej wytycznymi. W realizację projektu zaangażowano osoby z niepełnosprawnościami, a także zewnętrznych ekspertów, m.in. ekspertów z Instytutu Praw Człowieka Uniwersytetu w Salzburgu.

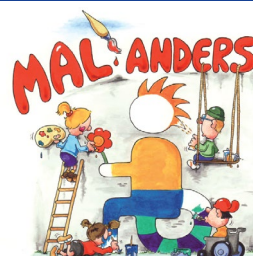
Etappenplan dzieli się na sześć obszarów działań, za które odpowiada miasto Salzburg:

- edukacja,
- zatrudnienie,
- zdrowie i sprawy społeczne,
- planowanie i mieszkalnictwo,
- mobilność i transport publiczny,
- rekreacja i kultura.

Po roku władze miasta przeprowadziły ocenę tego planu, w ramach której zasięgnęły opinii osób z niepełnosprawnościami, aby zidentyfikować kolejne działania, które mogłyby przyczynić się do poczynienia dalszych postępów w realizacji planu.

„Fakt, że otrzymaliśmy nagrodę Access City, przyczynił się do dodatkowego zwiększenia świadomości mieszkańców Salzburga w kwestiach związanych z dostępnością, dzięki czemu łatwiej jest nam podejmować kolejne działania w tym zakresie”.

Sabine Neusüß, Pełnomocnik ds. Niepełnosprawności,
Urząd Miasta Salzburga

Kolorowanka z pozytywnymi wizerunkami
niepełnosprawności. Kindergarten-Kinder

© Miasto Salzburg

2013

Berlin, Niemcy

Berlin, Niemcy.

© Shutterstock

Berlin został zwycięzcą konkursu w 2013 r. z uwagi na realizowaną przez siebie strategiczną i sprzyjającą włączeniu politykę na rzecz dostępności, która obejmowała wszystkie aspekty życia miejskiego i była silnie zakorzeniona zarówno w politycznych, jak i budżetowych ramach funkcjonowania miasta.

Miasto zostało również docenione za innowacyjne podejście do kwestii dostępności, którego przejawem była m.in. strona internetowa **www.mobidat.net** skierowana do osób z dysfunkcją sensoryczną, niepełnosprawnością ruchową i zaburzeniami poznawczymi. Wspomniana strona obejmuje bazę danych z 31 000 wpisów dostarczającą informacji na temat dostępności szerokiego spektrum obiektów w całym mieście.

Władze miasta nieustannie dążą do zwiększania mobilności i bezpieczeństwa Berlina oraz do sprawienia, by był on bardziej przyjazny dla środowiska.

Ustawa o mobilności Berlina, która weszła w życie latem 2018 r., jest pierwszą tego rodzaju ustawą w Niemczech. W prace nad tą ustawą zaangażowane były stowarzyszenia działające na rzecz mobilności, przedstawiciele dzielnic, właściwe komisje Bundesratu oraz posłowie do Bundestagu.

Ustawa o mobilności Berlina zapewnia wszystkim osobom – młodszym i starszym,

z niepełnosprawnościami i bez niepełnosprawności – możliwość korzystania z rozwiązań w obszarze mobilności w bezpieczny i samodzielny sposób. Przedmieścia Berlina oraz region metropolitalny Berlin-Brandenburgia będą ze sobą lepiej połączone dzięki trasom autobusowymi i kolejowym oraz ścieżkom rowerowym. Planuje się również zapewnić dostępność szeregu obszarów, do których trudno jest obecnie uzyskać dostęp bez samochodu.

Berlin wyznaczył cel polegający na zagwarantowaniu dostępności bez barier. Jednym z kluczowych narzędzi, które mogłyby przyczynić się do osiągnięcia tego celu, są obrady okrągłego stołu „Miasto bez barier”. Wspomnianemu okrągłemu stolowi przewodniczy Sekretarz ds. Transportu – w obradach biorą udział zainteresowane strony reprezentujące rząd, przedsiębiorstwa i organizacje zajmujące się problematyką niepełnosprawności. Celem jest uzgodnienie priorytetów i inicjatyw przyczyniających się do poprawy dostępności Berlina w różnych obszarach, takich jak turystyka, hotele i restauracje, przemysł, handel i transport.

Berliński akt o mobilności wszedł w życie latem 2018 r.

© Miasto Berlin

„Otrzymanie nagrody Access City przez Berlin odbiło się szerokim echem na arenie międzynarodowej – dzięki temu miasto nadal prowadzi intensywną wymianę informacji z innymi miastami europejskimi w kwestiach związanych z poprawą dostępności”.

Ingmar Streese, Stały Sekretarz ds. Transportu, Urząd Miasta Berlina

Gothenburg, Szwecja.

© Shutterstock

2014

Göteborg, Szwecja

W 2014 r. jurorzy odnotowali, że Göteborg wyznaczył wyraźny cel polityczny zakładający zapewnienie dostępności miasta dla wszystkich. W ramach tego zobowiązania wszystkie organy administracji publicznej i wszystkie przedsiębiorstwa zostały poproszone o sporządzenie wykazu zajmowanych przez siebie budynków użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych w celu dokonania pomiaru ich dostępności.

W wykazie tym należało uwzględnić każdy budynek użyteczności publicznej i każdą przestrzeń publiczną w Göteborgu. Były to m.in. szkoły, mieszkania dla osób starszych, muzea, biblioteki, obiekty sportowe i place zabaw.

W ten sposób Rada Miasta zobowiązała się do podejmowania „holistycznych i kompleksowych działań następczych w kwestii dostępności w mieście”.

Od 2014 r. Göteborg wprowadził szerokie spektrum nowych zmian. Zmiany te obejmowały inicjatywy na rzecz poprawy dostępu do muzeów oraz korzystanie z rozkładanego studia zapewniającego pracownikom miasta możliwość bezpośredniego zmierzenia się z wyzwaniami związanymi z niepełnosprawnością. Miasto realizowało również projekt filmowy służący zachęceniu osób z niepełnosprawnościami do zgłaszania swoich uwag dotyczących obszarów wymagających udoskonalenia.

W ramach globalnego wskaźnika służącego do pomiaru zrównoważonego charakteru różnych lokalizacji Göteborg został uznany za najbardziej zrównoważone miejsce na świecie. Dostępność stanowi kluczowy element brany pod uwagę przy sporządzaniu tego wskaźnika.

Ponadto opracowano aplikację, aby zapewnić osobom z niepełnosprawnościami możliwość pełniejszego uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych na miejskich scenach i stadionach.

Aplikacja, którą wprowadzono w 2017 r., pozwala użytkownikom uzyskać dostęp do usług interpretacji wizualnej oraz usług tłumaczenia na język migowy w trakcie imprez. Aplikacja jest wyposażona w pętlę indukcyjną zapewniającą możliwość zwiększenia natężenia dźwięku.

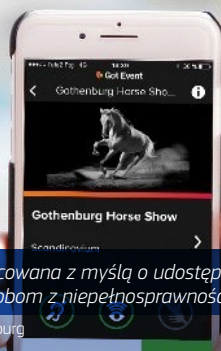
Aplikacja dostarcza również informacji dotyczących dojazdu na stadion/miejsce organizacji imprezy, informacji dotyczących tego, w jaki sposób uzyskać pomoc na miejscu, oraz informacji na temat dostępności toalet, restauracji i innych obiektów.

„Dla Göteborga zdobycie nagrody było potwierdzeniem, że podążamy właściwą ścieżką”.

Maria Bernström Printz, kierownik ds. rozwoju odpowiedzialna za problematykę dostępności, Urząd Miasta Göteborga

Aplikacja opracowana z myślą o udostępnieniu możliwości osobom z niepełnosprawnościami.

© Miasto Gothenburg

2015

Borås, Szwecja

Borås, Szwecja.

© Shutterstock

Miasto Borås zaimponowało jurorom w 2015 r. swoim długotrwałym zobowiązaniem politycznym na rzecz realizacji koncepcji „Borås jako miasta dostępnego dla wszystkich”.

Władze miasta stosowały standardy dostępności, które znacznie wykraczały poza przyjęte normy prawne i zapewniały możliwość skorzystania z dotacji umożliwiających zwiększenie dostępności mieszkań prywatnych, gwarantując tym samym osobom z niepełnosprawnościami równe szanse, jeżeli chodzi o możliwość samodzielnego funkcjonowania.

Władze miasta zobowiązały się do zapewnienia dostępności środowiska miejskiego dla wszystkich, niezależnie od stopnia niepełnosprawności czy wieku. Opracowały one bazę danych poświęconą dostępności, która jest dostępna w wersji ułatwiającej lekturę i w wersji wykorzystującej syntezę mowy. Strona internetowa miasta i wydawany przez miasto biuletyn są również połączone z usługą telefoniczną dla osób potrzebujących wsparcia.

Od czasu zdobycia nagrody władze miasta Borås kontynuowały działania związane z różnymi aspektami życia miasta. Działania te obejmowały poszerzenie chodników i poprawę dostępności parków, a także zwiększenie liczby dostępnych środowisk naturalnych.

Władze miasta pracują nad poprawą dostępności miejskiej strony internetowej i udostępnieniem jej w alternatywnych formatach.

W miejskich bibliotekach zwiększono również liczbę książek napisanych łatwym do zrozumienia językiem, a także utworzono w nich strefy skupienia.

Wprowadzono szkolenia służące podnoszeniu świadomości dla specjalistów zatrudnianych przez miasto. Szkolenia te obejmują kwestie poruszane w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, a także zagadnienia związane z alternatywnymi formami komunikacji oraz wytyczne w zakresie komunikowania się z osobami z niepełnosprawnościami.

Inna kluczowa inicjatywa obejmowała oferowanie szkoleń dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w celu zwiększania ich wiedzy na temat przysługujących im praw.

Wydłużenie nawierzchni dotykowej w centrum miasta Borås.

© Miasto Borås

„To wyróżnienie zdecydowanie zwiększyło widoczność ciężkiej pracy, jaką wykonali władze miasta. Nagroda zmotywowała nas przede wszystkim do dalszego podążania obraną ścieżką i zachęciła inne podmioty do podejmowania działań na rzecz poprawy dostępności w innych obszarach”.

Herawati Nowak i Lena Mellblad, konsultantki ds. niepełnosprawności, Urząd Miasta Borås

2016

Mediolan, Włochy

Inauguracja przystosowanego parku integracyjnego Villa Finzi.

© Miasto Mediolan

Mediolan został nagrodzony w 2016 r. za swoje zaangażowanie na rzecz zapewniania dostępności i szeroko zakrojone podejście do tej problematyki. W 2011 r. Mediolan przyjął zasady ustanowione w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Jednocześnie władze miasta zobowiązały się do opracowania nowej kultury dostępności oraz strategicznego, zintegrowanego podejścia służącego zagwarantowaniu, aby miasto było „miastem dostępnym dla wszystkich”.

Po otrzymaniu nagrody w 2016 r. władze miasta podejmowały liczne inicjatywy w tym zakresie. Jedną ze wspomnianych inicjatyw obejmowała powołanie grupy ekspertów w dziedzinie uniwersalnego projektowania, aby zwiększyć dostępność miejskich obiektów sportowych dla wszystkich. Doprowadziło to do przeprowadzenia istotnych prac remontowych i modernizacyjnych; na przykład wszystkie baseny miejskie są obecnie wyposażone w podnośniki basenowe.

W miejskim planie strategicznym (PEBA) zobowiązano się do zapewnienia pełnej dostępności w perspektywie długoterminowej. W planie tym propaguje się również zasady uniwersalnego projektowania wśród wszystkich osób zaangażowanych w proces projektowania i zabudowy przestrzeni miejskich.

Władze miasta usprawniły również swój proces planowania wymogów w zakresie dostępności, aby zwiększyć ich skuteczność.

Inne niedawne zmiany obejmowały otwarcie dostępnych parków i zapewnienie dostępnego wyposażenia placów zabaw; oferowanie miejsc pracy osobom z niepełnosprawnościami; realizację projektu pilotażowego służącego poprawie dostępności przedsiębiorstw; poprawę dostępności transportu publicznego i propagowanie dostępnych pokoi hotelowych.

„Nagroda z całą pewnością była wyrazem uznania dla działań miasta w obszarze włączania problematyki dostępności w główny nurt, ale przede wszystkim stanowiła zachętę do dalszego podążania obraną ścieżką, zwiększenia zakresu podejmowanych działań i zapewnienia ich lepszej jakości”.

Mediolan

Przystosowane instalacje na placu zabaw, park Indro Montanelli.

© Miasto Mediolan

2017

Chester, Wielka Brytania

Nowy węzeł przesiadkowy.

© Miasto Chester

Miasto Chester otrzymało nagrodę w 2017 r. Jurorzy byli pod wrażeniem determinacji władz miasta w zapewnieniu każdemu możliwości zetknięcia się z jego historią. Władze Chester skupiły się na zagwarantowaniu, aby odwiedzający z niepełnosprawnościami mogli uzyskać dostęp do możliwie jak największej części trudno dostępnej średniowiecznej infrastruktury miasta.

Władze Chester udostępniły również toalety w pełni przystosowane do potrzeb osób z poważnymi i złożonymi niepełnosprawnościami, które w przeciwnym razie nie mogłyby spędzić całego dnia w centrum miasta.

Niezależnie od w pełni dostępnej floty autobusów, wszystkie taksówki miejskie muszą być przystosowane do przewozu wózków inwalidzkich oraz być wyposażone w elementy takie jak pętle indukcyjne.

Po otrzymaniu nagrody władze Chester wprowadzały kolejne usprawnienia służące poprawie dostępności. Jednym z nich był nowy dworzec autobusowy. Projekt tego dworca opracowano we współpracy z Corporate Disability Access Forum, stowarzyszeniem zrzeszającym przedstawicieli 15 lokalnych i regionalnych organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Organy zarządzające dworcem autobusowym opracowały również podręcznik poświęcony dostępności, aby umożliwić osobom z niepełnosprawnościami, ich opiekunom i członkom ich rodzin możliwość podejmowania świadomych decyzji i odpowiedniego zaplanowania wizyty.

Storyhouse to otwarta w maju 2017 r. placówka będąca połączeniem biblioteki, teatru, kina i centrum spotkań. Każdego roku placówka ta organizuje ponad 2 000 inicjatyw dla lokalnych zmarginalizowanych grup społecznych, uwzględniając spotkania przyjazne dla osób z autyzmem oraz lekcje dla przedstawicieli odizolowanych społeczności i społeczności osób starszych.

Wszystkie inicjatywy Storyhouse są dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Wiele pracowników placówki przeszło szkolenia w ramach projektu „Dementia Friends” i brało udział w powiązanych z tym projektem zajęciach w zakresie mentoringu.

Usprawnienia wprowadzone w przestrzeni publicznej przyniosły również korzyści osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich, a także właścicielom psów przewodników oraz osobom posługującym się długimi laskami.

Udoskonalone ścieżki dla pieszych.

© Miasto Chester

„Zdobycie nagrody w 2017 r. zmotywowało nas do bardziej wytężonej pracy nad poprawą warunków życia osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Z dumą możemy stwierdzić, że problematyka dostępności i włączenia stanowi jeden z głównych priorytetów Rady”.

Cllr Val Armstrong, Rada Cheshire West and Chester

Lyon, Francja.

© Shutterstock

2018

Lyon, Francja

Władze francuskiego miasta Lyon, zwycięzcy nagrody z 2018 r., zdecydowały się potraktować dostępność jako zagadnienie przekrojowe oraz zainwestować znaczne środki w tworzenie wolnego od barier środowiska sprzyjającego włączeniu.

W 2016 r. władze Lyonu rozpoczęły realizację programu koncentrującego się na dwóch głównych obszarach: zapewnieniu fizycznej dostępności obiektów miejskich oraz zagwarantowaniu możliwości uczestniczenia w życiu miasta. Program ten ma być wdrażany do 2024 r.

Inicjatywy na rzecz poprawy dostępności są koordynowane przez kierownika misji w radzie miasta. Kierownik zdaje relację z postępów w tym obszarze Sekretariatowi Generalnemu, który zarządza inicjatywami realizowanymi przez 14 wydziałów miejskich, takich jak wydział kultury, edukacji, sportu, wsparcia na rzecz dzieci i publicznych obiektów służących do organizacji imprez.

Priorytety zostały uzgodnione przez organ doradczy, w którego skład wchodzi przedstawiciele i urzędnicy wybierani reprezentujący miasto, a także przedstawiciele 62 lokalnych stowarzyszeń reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze.

Usługa Optiguide zapewnia możliwość obwoźnego przekazywania informacji i dostosowanych do indywidualnych potrzeb wytycznych pozwalających osobom z niepełnosprawnościami samodzielnie podróżować transportem publicznym.

Pod koniec 2017 r. władze Lyonu opublikowały przewodnik w zakresie dostępności dla członków zespołu miejskiego odpowiedzialnego za zarządzanie budownictwem.

W 2019 r. władze miasta opublikowały również „Przewodnik po dostępnej kulturze” adresowany do ogółu społeczeństwa. Wspomniany przewodnik opracowano we współpracy ze stowarzyszeniami osób z niepełnosprawnościami, przedstawicielami miejskiej Komisji ds. Dostępności oraz członkami 28 organizacji kulturalnych będących sygnatariuszami miejskiej karty na rzecz współpracy w obszarze kultury.

Do 2024 r. miasto zamierza zapewnić dostępność niemal 700 budynków i przestrzeni publicznych.

„Zdobycie nagrody jest dla Lyonu źródłem wielkiej dumy, ale nakłada również na miasto wielką odpowiedzialność, by dbać o utrzymanie standardów, które zaowocowały przyznaniem mu tej wspaniałej nagrody z tytułu działań na rzecz zapewnienia fizycznej dostępności obiektów miejskich oraz zagwarantowania wszystkim osobom możliwości uczestniczenia w życiu miasta”.

Thérèse Rabatel, pełnomocnik ds. równości mężczyzn i kobiet oraz równouprawnienia osób z niepełnosprawnościami

Przewodnik po ofercie kulturalnej dostępnej dla osób niepełnosprawnych

© Miasto Lyon

La ville comme on l'aime, inclusive

2019

Breda, Holandia

Studenci prezentują pomysły na lepszy transport dla niepełnosprawnych lekkoatletów podczas spotkania City Challenges.

© Miasto Breda

Jurorzy szczególnie docenili kompleksowe podejście władz Bredy do przewyższania barier stojących na drodze dostępności. Władze miasta opracowały plan czteroletni (obejmujący lata 2018–2021) mający na celu utworzenie środowiska, w którym dostępność stanowiłaby normę.

Platforma „Breda dla wszystkich” zgromadziła przedstawicieli władz miasta, przedstawicieli sektora turystyki i edukacji, a także przedstawicieli organizacji osób z niepełnosprawnościami. Jednym z celów tej platformy było sprawienie, aby miasto stało się najlepszym miejscem, jeżeli chodzi o dostępną turystykę.

Władze Bredy stosują zasady przewidziane w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i dążą do zapewnienia, aby Breda była miastem w największym stopniu spełniającym wymogi ustanowione przez ONZ.

Od czasu otrzymania nagrody Bredzie udało się już poczynić ogromne postępy. W czerwcu 2019 r. lokalny zarząd (*College van burgemeester en wethouders*) przyjął nowe plany opracowane we współpracy z ekspertami i przedstawicielami organizacji zajmujących się problematyką niepełnosprawności.

Na przestrzeni nadchodzących lat władze miasta zamierzają skoncentrować się w szczególności na zapewnieniu większej dostępności obiektów

rekreacyjnych. Dotyczy to kawiarni, restauracji, sklepów oraz miejsc organizacji wydarzeń sportowych i kulturalnych. Dla pracowników sektora hotelarsko-gastronomicznego i pracowników sektora handlu detalicznego organizuje się również specjalne kursy szkoleniowe.

Jak dotąd stosowane przez władze miasta podejście do dostępności koncentrowało się głównie na osobach niepełnosprawnych fizycznie, ale od 2019 r. rozszerzono jego zakres w taki sposób, aby objąć osoby z niepełnosprawnością intelektualną lub ukrytą niepełnosprawnością taką jak np. autyzm. Władze miasta położyły również większy nacisk na dostarczanie informacji zrozumiałych dla osób o niskim poziomie umiejętności czytania i pisanie.

Począwszy od 2019 r. władze Bredy zobowiązały się do uwzględniania problematyki dostępności i włączenia w każdym nowym planie miejskim, korzystając ze wsparcia doradców będących ekspertami nazywanymi „specjalnymi urzędnikami działającymi na rzecz dostępnego miasta”.

18 Organizacje z Bredy podpisują tzw. porozumienie o dostępności na szczeblu lokalnym będące zobowiązaniem do uczynienia z miasta miejsca w pełni przystosowanego i sprzyjającego integracji.

© Miasto Breda

„Jesteśmy dumni z otrzymania nagrody. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że ton naszego poczucia obecnie odpowiedzialność za przekucie tymczasowej uwagi, jaką cieszymy się w związku z przyznaniem nagrody, w trwałe rozwiązania na przyszłość”.

Miriam Haagh, zastępczyni burmistrza Bredy

2020

Warszawa, Polska

Warszawa, Polska.

© Shutterstock

Jurorzy wytypowali Warszawę jako zwycięzcę edycji konkursu z 2020 r. z uwagi na olbrzymie postępy, jakie miasto to poczyniło na przestrzeni ostatnich 10 lat, oraz silne zaangażowanie wszystkich organów miasta na rzecz poprawy warunków życia jego mieszkańców z niepełnosprawnościami.

Traktując zasady uniwersalnego projektowania jako punkt wyjścia, władze Warszawy przyjęły plan działania koncentrujący się na informacjach, miejscach pracy, edukacji, społeczeństwie i infrastrukturze.

Stanowisko pełnomocnika do spraw dostępności ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia wprowadzania zrównoważonych usprawnień w całym mieście.

Władze Warszawy przyznają, że pozostaje jeszcze wiele do zrobienia, dlatego też opracowały plany przewidujące udzielanie dalszego wsparcia budżetowego na rzecz dostępności w nadchodzących latach.

Skuteczność działań na rzecz poprawy dostępności podejmowanych w minionych latach jest regularnie monitorowana i oceniana. Kolejne działania planuje się w oparciu o wyniki tych ocen; ponadto wyznacza się wyraźne wskaźniki wykorzystywane do pomiaru skuteczności przyszłych inicjatyw.

Przejrzyste i kompleksowe standardy w zakresie dostępności przyczyniają się do zagwarantowania,

aby wysokiej jakości projekty wszystkich budynków wznoszonych w mieście w oparciu o odpowiednią wiedzę fachową w zadowalającym stopniu spełniały normy dostępności.

Wybiegając myślami w przyszłość, zasady uniwersalnego projektowania zostały solidnie osadzone w strategii Warszawa 2030, która będzie wywierała długoterminowy wpływ zarówno na rozwój przestrzenny, jak i na rozwój społeczny miasta. Priorytety obejmują zapewnienie dostępu do podstawowej i profilaktycznej opieki zdrowotnej, wprowadzenie usprawnień w zakresie opieki społecznej i usług publicznych, uwzględniając e-opiekę i e-dostępność (system IT) dla osób z niepełnosprawnościami.

Jeden z konkretnych celów zakłada usunięcie istniejących barier architektonicznych. Inicjatywy na rzecz realizacji tego celu obejmują instalowanie wind w miejscach o znaczeniu historycznym, na przykład wzdłuż Trasy Łazienkowskiej, a także przebudowę placów miejskich.

„Warszawa pracowała na zdobycie nagrody Access City od kilku lat. W tym czasie wszyscy dowiedzieliśmy się, jak powinna funkcjonować nowoczesna metropolia, aby zagwarantować każdemu z jej mieszkańców możliwość życia i pracy w dogodnych warunkach. Wykluczanie kogokolwiek nie leży w naturze naszego miasta”.

Rafał Trzaskowski, prezydent Warszawy

Rzeka Wisła w Warszawie.

© Shutterstock

Jak kontaktować się z UE?

Osobiście

W całej Unii Europejskiej istnieją setki Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct. Adres najbliższego ośrodka można znaleźć na stronie internetowej:

europa.eu/european-union/contact_pl

Telefonicznie lub pocztą elektroniczną

Europe Direct to serwis informacyjny przeznaczony do udzielania odpowiedzi na pytania na temat Unii Europejskiej. Kontakt z serwisem jest możliwy:

- pod bezpłatnym numerem telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia),
- pod następującym standardowym numerem: +32 22999696 lub
- wysyłając wiadomość elektroniczną na adres: europa.eu/european-union/contact_pl

Wyszukiwanie informacji o UE

W internecie

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich językach urzędowych UE są dostępne na stronie internetowej Europa pod adresem: europa.eu/european-union/index_pl

Publikacje UE

Bezpłatne i płatne publikacje UE można pobrać lub zamówić na stronie:

publications.europa.eu/pl/publications. Większą liczbę egzemplarzy bezpłatnych publikacji można otrzymać, kontaktując się z Europe Direct lub z lokalnym ośrodkiem informacyjnym (zob. europa.eu/european-union/contact_pl).

Prawo Unii i powiązane dokumenty

Informacje prawne dotyczące UE, w tym wszystkie unijne akty prawne od 1952 r. we wszystkich językach urzędowych UE, są dostępne w portalu EUR-Lex: eur-lex.europa.eu

Portal Otwartych Danych UE

Portal Otwartych Danych UE (data.europa.eu/euodp/pl) umożliwia dostęp do zbiorów danych UE. Dane można bezpłatnie pobierać i powielać zarówno w celach komercyjnych, jak i niekomercyjnych.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej 2020

© Unia Europejska, 2020

Ponowne wykorzystanie dozwolone pod warunkiem podania źródła. Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji reguluje decyzja 2011/833/UE (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

Wykorzystywanie lub powielanie zdjęć i innych materiałów, co do których UE nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredniej zgody właściciela praw.

Zdjęcie na okładce, 2020

Print ISBN 978-92-76-19494-1 doi:10.2767/646471
KE-02-20-422-PL-C

PDF ISBN 978-92-76-19481-1 doi:10.2767/550380
KE-02-20-422-PL-N

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej